



Georg Kühlewind Alapítvány

Kilencvennegyedik hírlevél

94. hírlevél

94. hírlevelünkben *Simone Rihouët-Coroze* (1892-1982) írását olvashatják, melyet Georg Kühlewind *A Logosz felismerése – János evangélista tudománya (Présence du Logos – selon les données de Jean l'Évangéliste)* című könyve francia kiadása elé írt. A könyvet a párizsi Triades Kiadó adta ki Madame Coroze fordításában, egy évvel azután, hogy a könyv első kiadása németül (*Das Gewahrwerden des Logos – Die Wissenschaft des Evangelisten Johannes*; Verlag Freies Geistesleben, 1979) napvilágot látott.

Mint látni fogják: ez a bevezető csupán két oldalnyi. Mégis több tekintetben is figyelemre méltó. Írója elsőként vette észre a szerző jelentőségét, és ezt meg is tudta fogalmazni. Mintha egész életében arra várt volna, hogy találkozzék valakivel, akivel meg tudja osztani, mit jelent számára Rudolf Steiner tanítása. Sorai mélyén izzás, mély tűz. Maga ad példát arról, mit tanult az általa fordított könyv szerzőjétől. Néha talán botladozva formált szavakkal, melyeknek mélyen élet van. Nem szégyelli a kifejezés esetlegességeit, mert nem a felszín a lényeg számára. Egész lényét megragadja az öröm, a felfedezés és rátalálás öröme. A szerző, akinek könyvét franciára fordította, abban az időben, 1979-80-ban nem volt ismert, különösen nem annyira, mint ma. Lehet, hogy ez előny? Úgy érzem, olyat látott meg az általa fordított műben ez a francia asszony, amire egész életében várt. Ehhez a pillanathoz egy sors tartozott. Sorait az olvasó megkülönböztetett figyelmébe ajánlom. Azzal, hogy próbálja az itt következő sorokat ne felületesen olvasni. Szánjon rá időt, kísérelje meg azzal a mozdulattal, amelyet a szöveg írója maga is ajánl: a szöveg mélységét a maga számára újra alkotni.

Fenyő Ervin

*

Simone Rihouët-Coroze

Georg Kühlewind

A Logosz felismerése
című könyve elé

Fordította Hevesi Mihály

94. hírlevél

Jean - Iohannes

János evangélista nevének fordítása okozott némi fejtörést a francia fordító számára. A „Iohannes”-t ugyanis „Jean”-nak fordítani pontatlan. Évszázadok óta a francia nyelv Jean-ként használja ugyan a görög Iohannes keresztnévet, ám ezzel természetétől fosztja meg. A név

elvesztette eredeti hangzását és már nincs köze egykori mivoltához. A görög „Iohannes” név hitelességét azonban a fordítónak mindenképp tiszteletben kell tartania.

Egy olyan könyv fordítása során, mely a Szóról, az Igéről, a Logoszról szól, nehéz volt nem tudomásul venni a modern nyelv kiszáradását. Tehát az olvasó ebben a könyvben mindenhol a görög Iohannes nevet találja majd, ahol a francia nyelv Jean-t használna.

Előszó a francia fordításhoz¹

Íme egy könyvecske, mely mérföldkövé válhat azok számára, akik az emberi szellemet és annak sorsát a szívükön viselik.

Minden korszakban az emberek új módon viszonyulnak az istenségről alkotott elképzeléshez. Ma két korszak töréspontján állunk. Évszázados kötelékek hirtelen eltűnnek, miközben zavaros, új jövőt ígérő elképzelések látnak napvilágot.

A következő oldalak a jövő kihívásaira valós választ adnak. Hogy jobban megérthessük a jelenlegi helyzetet, egyik előző munkájának bevezetőjében a szerző röviden a következőképpen tekinti át az emberi lélek évszázadokon átívelő fejlődését. Írásában emlékeztet az antropozófia fő fogalmaira²:

„Az euro-amerikai emberiség jelenleg a *tudati lélek* állapotában van. Ez azt jelenti, hogy a lélek észleli aktivitását, mely a megismerésben zajlik; képes megfigyelni a gondolkodást – természetesen csak azután, hogy az már létrejött. A tudati lélek megjelenése előtt a lélek megszerezte intellektuális és gondolkodó képességét, ami az *értelmi léleké*; továbbá megtanulta használni a gondolkodást, de még nem volt tudatában annak, hogy az autonóm életet él. Korábban az emberiség az *érző lélek* korszakában élt. Az érzékelés és a tudat nem különült el egymástól. Amit észleltünk, azt ugyanakkor fel is fogtuk.

A tudati lélek korszakában az ember eléri nagykorúságát. A megismerés aktusa számára tudatossá válik, és tudatában már semmi nem történik anélkül, hogy ő maga ne vehetne benne részt. Ha ezt nem veszi észre, akkor korábbi korszakok attitűdjébe zuhan, és az önállóság, melyet használhatna, apró lépésekkel emberellenes hatalmak kezébe kerül. Melyik igaz *ember* fogadhatná el századok emberellenességét? Amikor az ember felismeri, hogy mi lehet a megismerés valósága, különböző elméletekhez fordul. Ha azonban ezekkel az elméletekkel a múlt jegyeit hordozó gondolkodás korlátjai között mozog anélkül, hogy következetesen elmélyülne abban, amit felismert, nem nyílik kiút előtte, nem történik semmilyen változás. A reménytelen próbálkozások után aztán hamarosan feladja. Ha azonban megértjük, hogy a megismerés folyamatként már az előtt kezdődik, mielőtt tudatunkba kerülne a megismerés eredménye, akkor egy új világ, az élő szellem világa nyílik meg előttünk.

Az ember maga fejlődik a világtapasztalás útján, ha a tudati lélek átalakítja magát szellem-énné. Ezt az utat mutatja meg Rudolf Steiner szellemtudománya.”

*

¹ Georg Kühlewind: *Présence du Logos – selon les données de Jean l'évangéliste*; Triades, 1980

²Madame Coroze Georg Kühlewind a *Die Wahrheit tun* (1978-ban jelent meg németül a Verlag Freies Geistesleben-nél; első magyar kiadása: *A hetedik nap vége*; Kláris Kiadó és Művészeti Műhely, 2004) bevezetőjéből idézi a második és harmadik bekezdést *saját, francia fordításában*. Az olvasó itt az ebből készült magyar fordítást olvashatja, mert Madame Coroze fordítása maga is *értelmezés*.

A nagy szintézis keresése során már látni lehet az „új szövetséget”, mely a láthatáron kezd kibontakozni. E szintézisben e könyvecske, mely most a francia olvasók elé kerül, kiemelt helyet tölthet be, mivel egyesíti a szellemtudományt (az antropozófia által nyújtott tudást) és a meditáció által élővé tett belső tapasztalást.

E kettő szintézise akkor kezd valakiben működni, ha megérti a szellemtudományból merített ismereteket, és ez alapjaiban változtatja meg életmódját és létezését. Az átalakulás merőben új munkára indítja az embert. Ha valaki képessé válik a már meglévő tapasztalatokból, múltból kiindulni, akkor egy új, megváltozott jövőkép jelenik meg előtte- A megvilágítás megváltozik. Nem csak új értékek, hanem olyan lehetőségek látszanak, melyeket régebben elavultnak, lejárt lemeznek, elhasználnak tartottunk – most valós helyükre kerülnek.

Ez igaz a *szent iratokra* is, melyeknek tartalma gazdagon áramlik, amint arról a szerző is tanúbizonyságot tesz, amikor Szent János evangélista írásait – a negyedik evangéliumot, leveleit és a *Jelenések könyvét* – dolgozza fel. E könyvben a szerző részletesen vizsgálja a János apostol által használt kifejezéseket, és lehetőséget ad azok értelmében elmélyülni. Ily módon a „Logosz”, melyet „Igé”-nek vagy „Szó”-nak fordítunk, kulcsként szolgál az ajtóhoz, amely nem maradhat zárva az ember számára, ha az isteni szellemnek folytatnia kell az emberi lélek életre keltését.

A fejezetek nagy része mélyrehatóan foglalkozik a *János evangélium Prológjának* kulcsfogalmaival: „kezdetben vala az Ige” – „a világosság a sötétségben fénylik” –, vagy mint a *Jelenések könyvében* „a templomváros”³.

*

Azonban ez a tanulmány pusztán filológiai tudásunkat gyarapítaná, ha az adott témák nem egy újraéledő tudatállapotban kerültek volna górcső alá. Észrevehetjük, hogy amikor ismert dolgokon elmélkedünk, gondolkodásunkkal gyakran pusztán a múltbeli tapasztalatokra és ismeretekre összpontosítunk. Ezzel szemben, vagyis a gondolat tükrözéssel, a tükrözött gondolattal, a tükör-gondolkodással szemben csak annak a gondolkodásnak van létjogosultsága, amely a tapasztalt jelenséggel a jelenben képes együtt mozogni. Ez az élő gondolkodás, a gondolkodó élet nem más, mint az emberi gondolkodás emelkedett együttléte a dolgokban meglévő gondolkodással és általánosságban a kozmoszban élő gondolkodással. Ha képesek vagyunk azokkal a gondolatokkal közösségbe kerülni, melyeket korábban halottnak hittünk, mert megsárgultak és elavultak a használat során, ezek a gondolatok újra kivirágoznak és felfedik jelentőségüket. E könyvnek nem csak azért lehet nagy hatása, mert a központi témát a szerző remekül dolgozza fel, hanem azért is, ahogyan az új tudatállapotot bemutatja; ez a tudatállapot kötelez minket arra, hogy gondolkodjunk, és engedjük gondolatainkat élővé válni. Georg Kühlewind olvasása élmény. Az olvasónak nem kell ehhez semmilyen képzésnek alávetnie magát. A komor benyomás ellenére e könyvnek valóban tisztító hatása van, stílusának hitelessége ehhez járul hozzá.

*

Felfedezni újból a Logosz értelmét – a modern szellemtudomány jelenlegi kutatásainak fényében –: ez újítja meg a lélek erejét, és mutat irányt a jövő felé.

S. Rihouët-Coroze

³ Az idézetek fordítója Károli Gáspár

